

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Mjesečni indikatori statistike smještaja u turizmu (TU-11)
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	Federalni zavod za statistiku
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika Odsjek za statistiku usluga i vanjske trgovine
1.3 Kontakt osoba	1.Sanja Ambrožić 2.Dženana Vreto 3.Fatima Demirović
1.4 Funkcija kontakt osobe	1.Pomoćnik direktora sektora poslovnih statistika 2.Stručni savjetnik za statistiku turizma i ugostiteljstva 3. Viši referent za tehničku obradu i unos podataka
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki br.26, 71000 Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1.sanja.ambrozic@fzs.ba; 2.dzenana.vreto@fzs.ba; 3.fatima.demirovic@fzs.ba;
1.7 Broj telefona	1.+387 33 407 031 2.+387 33 407 035 3.+387 33 407 035
1.8 Broj faksa	+387 33 226 151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	16.9.2016.
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	16.9.2016.
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	16.9.2016.
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Svrha provođenja istraživanja je da se prikupljaju podaci o kapacitetima za smještaj u turizmu, broju dolazaka i noćenja turista po vrstama objekata i prema zemlji prebivališta.Prikupljeni podaci koristit će se kao kratkoročni pokazatelji razvoja ekonomije, za kreiranje razvojne politike turizma.
3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine (KD BiH 2010), koja je zasnovana na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Područje I, oblast 55 KD BiH 2010

3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>Varijable koje se koriste u istraživanju su:</p> <p>Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju, radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija i skupova.</p> <p>Domaći turist je svaka osoba sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja u nekom mjestu u Bosni i Hercegovini, izvan mjesta svog prebivališta, provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.</p> <p>Stranim turistima smatraju se sve osobe koje u Bosni i Hercegovini nemaju stalno prebivalište, a provedu najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju.</p> <p>Zemlja prebivališta je zemlja u kojoj gost ima stalno prebivalište i živi na prijavljenoj adresi stanovanja.</p>
	<p>Soba je jedinica koju čini jedna soba ili skupina soba čineći nedjeljivu iznajmljivačku cjelinu u smještajnom objektu ili boravištu.</p> <p>Sobe mogu biti jednokrevetne, dvokrevetne ili višekrevetne zavisno da li su opremljene stalno za smještaj jedne, dvije ili više osoba. Ako se soba koristi za stalni boravak za više od godinu dana, ne treba da bude uključena. Vile, seoske kuće, drvene kolibe, bungalovi, kabine i apartmani se trebaju tretirati kao sobe tj. kao jedna jedinica (jedna soba).</p> <p>Apartman je specijalna vrsta sobe. apartman može biti u hotelskim uslugama (u apart hotelima) ili bez hotelskih usluga.</p>
	<p>Broj kreveta u objektu ili boravištu je određen brojem osoba koje mogu prenoćiti u krevetima, ignorišući bilo kakve dodatne ležaje koji bi se mogli namjestiti na zahtjev gosta. Termin krevet se primjenjuje na jedan krevet, dvostruki krevet se računa kao dva kreveta. Krevet je jedinica koja služi za mjerenje kapaciteta bilo kojeg tipa smještaja.</p> <p>Neto stopa iskorištenosti kreveta u referentnom mjesecu odnosi se na hotele i sl. smještaj a dobije se tako što se broj ukupnih noćenja podijeli sa brojem raspoloživih kreveta i brojem radnih dana u datom mjesecu. Dobiveni rezultat se množi sa 100 da bi se izrazio u procentima.</p>
3.5 Statistička jedinica	<p>Poslovni subjekti (npr. lanac hotela), jedinice u sastavu poslovnih subjekata i njihove lokalne jedinice po vrsti djelatnosti, koji obavljaju djelatnost pružanja usluga smještaja turistima a registrirani su u oblasti 55 KD BiH 2010.</p>

3.6 Statistička populacija	Svi poslovni subjekti (preduzeća, obrtnici, zadruge, ustanove, udruženja itd.) i njihove jedinice u sastavu koji obavljaju djelatnost pružanja usluga smještaja turistima; zdravstvene ustanove u kojima osobe same snose naknadu svoj boravak; poslovni subjekti koji se bave posredovanjem u smještaju gostiju u seljačkim domaćinstvima, kućama, kampovima, apartmanima, privatnim sobama, koje neposredno iznajmljuju građani/domaćinstva; poslovni subjekti i njihove jedinice u sastavu za svoja odmarališta; poslovni subjekti koji su osnovali ili vode brigu i nadzor nad planinarskim domovima; poslovni subjekti koji se za vrijeme školskih praznika koriste kao privremeni smještajni kapaciteti (školski, studentski domovi i sl. objekti).
3.7 Referentno geografsko područje	Entitet FBiH i kantoni
3.8 Vremenska pokrivenost	Istraživanje se provodi od 1996. godine.
3.9 Bazni period	Računa se lančani indeks (na prethodni kvartal) i godišnji indeks (na isti kvartal prethodne godine).
4. Jedinica mjere	Broj objekata, soba i ležaja po vrsti i kategoriji objekta za smještaj, broj mjesta za kampiranje; broj mjesta u šatorima; neto stopa iskorišćenosti soba i ležaja; broj dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista prema zemlji prebivališta;
5. Referentni period	Referentni period je mjesec.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu.
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Dijeljenje podataka sa Agencijom za statistiku BiH .
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	
8. Politika diseminacije	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Rezultati se objavljuju mjesečno u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	Mjesečno saopćenje Turizma se objavljuje na web stranici, u pdf i excel formatu. http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/turizam/
10.2 Publikacije	Mjesečni statistički pregled FBiH; Godišnjak http://fzs.ba/index.php/publikacije/mjesečni-bilteni; godišnjak/
10.3 On-line baza podataka	Nisu dostupni

10.4 Pristup mikro podacima	<p>Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.</p>
10.5 Drugo	Ne postoje druga sredstva
10.6 Dokumentacija o metodologiji	Koriste se metodološki dokumenti Eurostata.
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Izrada izvještaja o kvalitetu za istraživanje mjesečni indikatori turizma planirana je u 2017.godini.
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedi preporuke o organizaciji upravljanje kvalitetom date u Kodeksu prakse europske statistike COP i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta europskog statističkog sistema (QAF)
11.2 Procjena kvaliteta	
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Korisnici ovih podataka su poslovni subjekti - pravna lica, finansijske institucije, analitičari, mediji i opća javnost.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	Postoji istraživanje o zadovoljstvu korisnika koje je urađeno na nivou Federalnog zavoda za statistiku. Istraživanje je sprovedeno u junu 2018. godine. Istraživanje je provedeno za sve oblasti, što uključuje i turizam http://fzs.ba/index.php/o-nama/kvalitet-u-statistici/
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	-
13.2 Greška uzorkovanja	-
13.3 Neuzoračka greška	
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	Podaci se objavljuju pravovremeno, svakog 29-og u mjesecu za prethodi mjesec, tj.referentni period.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

14.2 Tačnost	Datum objave i planirani datum objave za turizam su identični.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	
15.2 Vremenska uporedivost	
15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	
16. Troškovi i opterećenje	Troškovi Federalnog zavoda za statistiku za Mjesečni indikatori statistike smještaja u turizmu (obrazac TU - 11) sastoje se od troškova printanja upitnika, slanja instrumentarija kantonalnim statističkim službama, distribucije instrumentarija izvještajnim jedinicama, troškova telefona, faxes, kao i troškova zaposlenih koji su angažovani na istraživanju turizam. Nije izvršen poseban obračun troškova po pojedinačnim istraživanjima. Ne provodi se istraživanje o mjerenju opterećenosti izvještajnih jedinica.
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Revizija podataka uz saopćenje za prethodni mjesec; godišnja revizija.
17.2 Revizija podataka - praksa	Revizija podataka za prethodni mjesec i godišnja revizija.
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Prikupljanje podataka direktno od izvještajnih jedinica na osnovu dostupne knjigovodstvene evidencije.
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Prikupljanje podataka od 15-tog do 20-tog od kantonalnih službi /odjeljenja
18.3 Prikupljanje podataka	Kantonalne službe
18.4 Validacija podataka	Kontrola odgovora i obuhvata s ciljem poboljšanja kvaliteta
18.5 Kompilacija podataka	-
18.6 Prilagođavanje	-
19. Komentar	-